

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	İ
1.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ VE AMACI	1
1.2. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	2
2. KONU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR	3
3. MATERYAL VE YÖNTEM	6
3.1. MATERYAL	6
3.2. YÖNTEM	6
3.2.1. Örnekleme Aşamasında Uygulanan Yöntem	6
3.2.2. Verilerin Dökümü ve İşletmelerin Analizinde Uygulanan Yöntem	7
4. ARAŞTIRMA ALANI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	9
4.1. DOĞAL DURUM	9
4.1.1. Coğrafi Durum	9
4.1.2. İklim	9
4.1.3. Toprak Yapısı, Su Kaynakları ve Bitki Örtüsü	9
4.2. SOSYAL DURUM	10
4.2.1. Nüfus ve Eğitim Durumu	10
4.2.2. İdari Yapı	11
4.3. TARIMSAL DURUM	11
4.3.1. Tarım İşletmelerinin Arazi Varlığı Ve Kullanım Durumu	11
4.3.2. Bitkisel Üretim	12
4.3.3. Hayvansal Üretim	14
4.3.4. Tarım Tekniği ve Girdi Kullanımı	14
5. TÜRKİYE'DE YUMURTA TAVUKÇULUĞUNUN EKONOMİK DURUMU	16
5.1. YUMURTA TAVUKÇULUĞU İŞLETMELERİNİN YAPISAL ÖZELLİKLERİ VE ÜRETİM DÜZEYİNDEKİ GELİŞMELER	16
5.1.1. Yumurta Tavukçuluğu İşletmelerinin Genel Yapısal Özellikleri	16
5.1.2. Yumurta Tavuğu Varlığı ve Yumurta Üretimindeki Gelişmeler	18
5.2. YUMURTA DIŞ TİCARETİ VE YURT İÇİ TÜKETİMİ	19
5.2.1. Yumurta Dış Ticareti	19
5.2.2. Yumurta Tüketimi	20
5.3. GİRDİ VE ÜRÜN FİYATLARINDAKİ GELİŞMELER	21
6. ARAŞTIRMA BULGULARI	23
6.1. İNCELENEN YUMURTA TAVUKÇULUĞU İŞLETMELERİNİN EKONOMİK YAPISI	23
6.1.1. İncelenen İşletmelerin Genel Özellikleri	23
6.1.2. İşletmeciler İle İlgili Bilgiler	24
6.1.3. Yumurta Tavukçuluğunda Çalışan İşgücü İle İlgili Bilgiler	25
6.1.4. İncelenen İşletmelerin Yumurta Tavukçuluğu İle İlgili Sermaye Yapısı	26
6.1.4.1. Aktif Sermaye	26
6.1.4.1.1. Çiftlik Sermayesi	26
6.1.4.1.2. İşletme Sermayesi	29
6.1.4.2. Pasif Sermaye	33
6.1.4.2.1. Öz Sermaye	33
6.1.4.2.2. Yabancı Sermaye (Borçlar)	33
6.1.5. İşletmelerin Yıllık Faaliyet Sonuçları	34
6.1.5.1. Satın Alınan Cıvciv-Yarka Sayısı, Yumurta Üretimi ve Verimi	34
6.1.5.2. Gayri Safi Üretim Değeri	35
6.1.5.3. Üretim Masrafları	36
YUMURTA VERİM DÖNEMİ MASRAF UNSURLARI	37
6.1.5.4. Net Kâr (Müteşebbüs Kârı) ve Saf Hasıla	41
6.1.5.5. Rantabilite	42
6.1.6. İncelenen Yumurta Tavukçuluğu İşletmelerinde Fiziki Girdi Kullanım Düzeyi ve Yumurta Maliyeti	43
6.1.6.1. Fiziki Girdi Kullanım Düzeyi	43
6.1.6.2. Yumurta Maliyetleri	47
6.2. İNCELENEN İŞLETMELERDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR	48
6.2.1. Üretim Sorunları	48
6.2.2. Pazarlama Sorunları	49
7. SONUÇ VE ÖNERİLER	52

ÖZET	55
SUMMARY	56
KAYNAKLAR	57
ÖNSÖZ	İV

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 4.1. Çorum İlinde 1929-1990 Dönemine İlişkin Meteorolojik Bulgular	9
Çizelge 4.2. Çorum İlinin Nüfus Hareketleri (1980-1997)	10
Çizelge 4.3. Çorum İlinde Toplam Arazi Varlığı ve Arazi Nevilerine Göre Dağılımı	11
Çizelge 4.4. Çorum İlinde Tarım İşletmesi Sayısı ve İşledikleri Arazi Büyüklüğü	12
Çizelge 4.5. Çorum İlinde Başlıca Tarla Ürününün Ekim Alanı, Üretim ve Verim Durumu(1998)	12
Çizelge 4.6. Çorum İlinde Yetiştirilen Sebzelerin Ekim Alanı, Üretim ve Verim Durumu (1998)	13
Çizelge 4.7. Çorum İlinde Meyve Ağacı Sayısı ve Meyve Üretimi (1998)	13
Çizelge 4.8. Çorum İlinde Türler İtibariyle Hayvan Varlığı(1998)	14
Çizelge 4.9. Çorum İlinde Tarımsal Alet ve Makine Varlığı (1998)	15
Çizelge 5.1. Türkiye’de Yumurta Tavukçuluğu İşletmelerinin Kapasitelerine Göre Dağılımı	17
Çizelge 5.2. Türkiye’de Tavuk ve Horoz Varlığı ve Yumurta Üretimi (1936-1960)	18
Çizelge 5.3. Türkiye’de Tavuk ve Horoz Varlığı ve Yumurta Üretimi (1965-1997)	18
Çizelge 5.4. Türkiye’nin Yumurta Dış Ticareti	19
Çizelge 5.5. Türkiye’nin Yumurta Ürünleri İthalatı (1989-1998)	20
Çizelge 5.6. Yumurta ve Yem Fiyatlarındaki Gelişmeler (1990-1998)	21
Çizelge 5.7. 1998 Yılında Dünyada Belli Başlı Yumurta Üreticisi Ülkeler İle Türkiye’de Yumurta Maliyeti, Çiftçi Eline Geçen Fiyatlar ve Yumurta Yemi Fiyatlarının Karşılaştırılması	22
Çizelge 6.1. İncelenen İşletmelerde İşletme Sahiplerinin Yaş İtibariyle Dağılımı	24
Çizelge 6.2. İncelenen İşletmelerde İşletme Sahiplerinin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (%)	25
Çizelge 6.3. İncelenen İşletmelerde Çalışan İşgücünün Yaş Grupları İtibariyle Dağılımı	25
Çizelge 6.4. İncelenen İşletmelerde Çalışan İşgücünün Eğitim Durumuna Göre Dağılımı(%)	26
Çizelge 6.5. İncelenen İşletmelerde Bina Sermayesi (TL) ve Dağılımı (%)	27
Çizelge 6.6. İncelenen İşletmelerde Bina Varlığı, Yaş ve Kapasiteleri	28
Çizelge 6.7. İncelenen İşletmelerde Bitki Sermayesi (TL) ve Dağılımı (%)	29
Çizelge 6.8. İncelenen İşletmelerde Alet ve Makina Sermayesi (TL) ve Dağılımı (%)	30
Çizelge 6.9. İncelenen İşletmelerde Alet ve Makina Varlığı	30
Çizelge 6.10. İncelenen İşletmelerde Hayvan Sermayesi (TL) ve Dağılımı (%)	31
Çizelge 6.11. İncelenen İşletmelerde Malzeme ve Mühimmat Sermayesi (TL) ve Dağılımı (%)	31
Çizelge 6.12. İncelenen İşletmelerde Para Sermayesi (TL) ve Dağılımı (%)	32
Çizelge 6.13. İncelenen İşletmelerde Sermaye Nev’ileri (TL) ve Dağılımı (%)	32
Çizelge 6.14. İncelenen İşletmelerde Aktif Sermayenin İşletmede Çalışan EİB’ne, Yumurta Tavuğu Kümesine, Fiili ve Kurulu Kapasiteye Göre Tavuk Başına Düşen Miktarları	33
Çizelge 6.15. İncelenen İşletmelerde Yumurta Tavukçuluğu İle İlgili Yabancı Sermaye (TL)	34
Çizelge 6.16. İncelenen İşletmelerde Satın Alınan Civciv-Yarka Sayısı, Yumurta Üretim ve Verimi	34
Çizelge 6.17. İncelenen İşletmelerde Üretim Dönemleri İtibariyle Ortalama Ölüm Oranları (%)	35
Çizelge 6.18. İncelenen İşletmelerde Gayri Safi Üretim Değeri (GSÜD) ve Oransal Dağılımı (%)	36
Çizelge 6.19. İncelenen İşletmelerde GSÜD’nin İşletmede Çalışan EİB’ne, Yumurta Tavuğu Kümesine, Fiili ve Kurulu Kapasiteye Göre Tavuk Başına Düşen Miktarları Yumurta Verim Dönemi Masrafları	37
Çizelge 6.20. İncelenen Yumurta Tavukçuluğu İşletmeleri Birinci Grupta Civciv Büyütme (Yarka) Masrafları	38
Çizelge 6.21. İncelenen Yumurta Tavukçuluğu İşletmeleri İkinci Grupta Civciv Büyütme (Yarka) Masrafları	39
Çizelge 6.22. İşletmeler Ortalamasında Ortalama Civciv Büyütme (Yarka) Masrafları	39
Çizelge 6.23. İncelenen Yumurta Tavukçuluğu İşletmeleri Birinci Grupta Üretim Masrafları	40
Çizelge 6.24. İncelenen Yumurta Tavukçuluğu İşletmeleri İkinci Grupta Üretim Masrafları	41
Çizelge 6.25. İncelenen İşletmelerde İşletmeler Ortalaması İtibariyle Üretim Masrafları	41
Çizelge 6.26. İncelenen İşletmelerde İşletme Başına Ortalama Net Kâr ve Saf Hasıla (TL)	42
Çizelge 6.27. İncelenen İşletmelerde Elde Edilen Saf Hasılanın İşletmede Çalışan EİB’ne, Yumurta Tavuğu Kümesine, Fiili ve Kurulu Kapasiteye Göre Tavuk Başına Düşen Miktarları	42
Çizelge 6.28. İncelenen İşletmelerde Rantabilite Oranları (%)	43
Çizelge 6.30. İncelenen İşletmelerde Üretim Dönemleri İtibariyle Ortalama Yem Tüketimi	46

Çizelge 6.31. İncelenen İşletmelerde Cıvıv Büyütme Döneminde Isıtma Şekli, Süresi ve Kullanılan Materyal Miktarı
Çizelge 6.32. İncelenen İşletmelerde Yumurta Maliyeti (TL/Adet)

47
46